

EESTI KÕRG- JA KUTSEHARIDUSE KVALITEEDIAGENTUUR

**Kutseõppe kvaliteedi hindamine
Tallinna
Tööstushariduskeskuse
transporditeenuste
õppekavarühma
hindamisaruanne**

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

„Kutsehariduse kvaliteedi hindamine ja kindlustamine“

2020

Sisukord

1. Sissejuhatus.....	3
2. Üldosa	5
3. Transporditeenuste õppekavarühma analüüs hindamisvaldkondade lõikes	9
3.1 Õppekavad ja õppekavaarendus	9
Analüüs.....	9
Järeldused	12
3.2 Õppimine ja õpetamine.....	13
Analüüs.....	13
Järeldused	19
3.3 Õpetajad	20
Analüüs.....	20
Järeldused	22
4. Hindamiskomisjoni peamised järeldused transporditeenuste õppekavarühmade osas.....	24
Peamised järeldused.....	24

1. Sissejuhatus

Kutseõppe kvaliteedi hindamise eesmärk on toetada õppimiskeskse koolikultuuri arengut ning suurendada kutsehariduse usaldusväarsust.

Kutseõppe kvaliteedi hindamine võimaldab

- koolil saada tagasisidet õppeprotsessi kvaliteedi kohta ja soovitusi selle arendamiseks ning kasutada sõltumatu välishindamise tulemusi kooli strateegilises juhtimises;
- informeerida huvigruppe (õppijad, töömaailm, riik, ühiskond laiemalt) kutseõppe vastavusest siseriiklike nõuete, arengukavaliiste eesmärkide, töömaailma vajaduste ja õppijate ootustega.

Hindamiskomisjoni eesmärk on analüüsida õppe kvaliteeti õppekavarühmas ning anda analüüsi põhjal soovitusid õppe kvaliteedi parendamiseks. Hindamiskomisjoni analüüsi aluseks on õppekavarühma (edaspidi ÕKR) eneseanalüüs, õppe tulemuslikkuse näitajad ÕKR õppekavadel ning hindamiskülastusel kogutud andmed. Õppe kvaliteeti analüüsitakse hindamisvaldkondade kriteeriumide lõikes.

Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuur (EKKA) moodustas hindamiskomisjoni, kuhu kuuluvad ÕKR-le vastava valdkonna tööandjate esindajad ning kutseõppe eksperdid. EKKA kooskõlastas hindamiskomisjoni koosseisu kooliga. EKKA juhataja korraldusega kinnitati hindamiskomisjoni koosseis:

Tiina Matsulevitš	kutseõppe ekspert, komisjoni esimees, Tallinna Kopli Ametikooli metoodik
Karmen Selter	kutseõppe ekspert, komisjoni sekretär, Viljandi Kutseõppekeskuse arendusjuht;
Katre Kasepõld	tööandjate esindaja, Cargo Top OÜ
Illimar Paul	tööandjate esindaja, Sensei OÜ juhataja

Hindamisprotsessi ja külastuse kirjeldus

Hindamiskomisjoni liikmed läbisid EKKA korraldatud kutseõppe kvaliteedi hindamise koolituse. Komisjoniliikmed töötasid läbi kooli eneseanalüüsi aruande. Hindamiskülastust ettevalmistava koosoleku käigus koostas komisjon esialgse külastuskava, mis kooskõlastati [Tallinna Tööstushariduskeskuse](#) (edaspidi Tallinna THK) ja EKKA-ga. Hindamiskülastuse ettevalmistamise faasis kogus komisjon lisaks informatsiooni Tallinna THK dokumentidest ning esimehe juhtimisel moodustas küsimused, mida täiendavalt küsida Tallinna THK esindajatelt, õppijatelt, vilistlastelt ja praktikaettevõtete esindajatelt.

Koroonaviirusest tingitud olukorra eskaleerumise tõttu andis EKKA juhataja 29.09.2020 korralduse hindamiskülastus läbi viia virtuaalselt. Hindamiskülastus toimus 1. oktoobril 2020. a veebikülastusena. Komisjon viis läbi kõik ajakavas kokku lepitud veebivestlused ja tutvus elektrooniliselt esitatud järgmiste kooli dokumentidega:

- 1) Tallinna THK õppekasvatusala töötajate 2015/16; 2016/17; 2017/18; 2018/19; 2019/20 õppeaasta koolitusplaan;
- 2) Innove 2017. a kutsekoolide rahuloluküsitluste tagasiside Tallinna Tööstushariduskeskusele;
- 3) 2018/19; 2019/2020 õa õpilaste arenguestluste kokkuvõte;
- 4) Tallinna THK õppija praktika hinnangulehe vorm ja allkirjastatud hinnanguleht;
- 5) 2015/16 õa logistika praktikaaruanne;
- 6) 2015/16 ja 2018/2019 õa praktikakorralduse aruanne;
- 7) 2016/17, 2017/18 ja 2019/20 õa Tallinna THK tegevusaruanne.

Komisjon tutvus kooli transporditeenuste õppekavarühma (edaspidi ÕKR) õpikeskkonnaga, sh õppetöös kasutatavate seadmete ja vahenditega, kasutades selleks kooli virtuaaltuuri ning komisjoniliikmete varasemaid isiklikke kogemusi koostööst kooliga.

Transporditeenuste ÕKR praktikaettevõtete esindajatega viis komisjon läbi veebivestluse 1. oktoobril Onninen AS-i ja Maxima Eesti OÜ Logistikakeskuse esindajatega. Komisjoniga vestelnud praktikaettevõtte esindajad ei olnud kursis ettevõtte praktikakorraldusega, mistõttu jäi osa komisjoni küsimusi vastuseta.

Täiendava informatsiooni saamiseks kooskõlastas komisjon kooliga veebivestluse Smarten Logistics esindajatega. Vestlus kulges lodusalt.

Komisjoni koosolekul lepiti kokku ülesanded aruande struktuuri osas ja komisjoni arvamuste põhjal koostati aruande esmane variant. Komisjon arutas liikmete seisukohti ja jõudis koostöös ühistelem järeldustele, mis väljenduvad aruandes.

Aruande lõpliku variandi koostamisel võttis komisjon arvesse kooli kommentaare Komisjon esitas lõpparuande EKKA-le 24.11.2020.

2. Üldosa

Kooli lühitutvustus

Kooli kontaktandmed

Koolijuhi nimi: Paul Alekand

Kooli aadress: Sõpruse pst 182, 13424 Tallinn

Telefon: + 372 65 42 833

e-post: info@tthk.ee

koduleht: www.tthk.ee

hindamise korralduse kontaktisik koolis: Leeni Rajaste, logistika valdkonna juhataja, telefon +372 53 474480, e-post leeni.rajaste@tthk.ee

Kooli eripära, missioon, visioon, väärtused, arengukava peamised eesmärgid

Tallinna THK on moodustatud varem iseseisvalt tegutsenud kutseõppeasutuste ühendamisel 1999. aastal riiklik kutseõppeasutus, mis tegutseb vastavalt põhimäärusele, kus saab õppida nii eesti kui vene keeles. Kooli kodulehe ja eneseanalüüsi andmetel pakub kool põhi- ja keskharidusega õpilastele kutseõpet taseme- ja täiendõppes tootmis ja töötlemis-, ärindus-, teenindus-, informatsiooni- ja kommunikatsiooni ja tehnika erialadel. Õppetöö toimub üheksas ÕKR-s 34 erineval erialal. 2013. aastal liideti kooliga elektrotehnika ja energeetika, elektroonika ja automaatika ning 2016. a transporditeenuste ÕKR. Õpetatavate erialade valik on laienenud uute erialadega, mis võimaldab kaasata laiemat koolitavate sihtrühma. Kool toob eneseanalüüsis esile, et Eesti Vabariigi logistika eriala õpilastest õpib 40% Tallinna THK-s. ÕKR-s pakub kool õppimisvõimalust 4. ja 5. taseme esmaõppe ning 4. ja 5. taseme jätkuõppe õppekavadel. Kogu õppetöö on koondunud Sõpruse puistee koolimajja, moodustades kompaktsed koolikompleksi koos kahe õpilaskodu, õppeklasside, töökodade ja spordisaalidega. Tänu heale asukohale on kooli aula, võimlad ja klassiruumid hinnatud koostööpartnerite ja Kristiine linnaosa elanike seas, pakkudes sportimise, ürituste ja koolituste korraldamise võimalusi. Kool pakub soovijaile erinevaid teenuseid ja müüb praktilise õppe raames valminud esemeid ja tooteid õppekaupluses „Meie“.

Harisussilma andmetel püsib alates 2016/2017 õppeaastast, kui liitus Tallinna Transpordikool, kooli õppijate arv üle 2000. Tallinna THK-ga täpsustatud andmetel õpib käesoleval õppeaastal koolis septembri alguse seisuga 2316 õpilast.

Tallinna THK on konkurentsivõimelist kutseharidust, tööandjate vajadusi arvestav ja elukestva õppe võimalusi pakkuv koolitusasutus, mis on kooli missiooniks ning visiooniks on seatud, et Tallinna THK on aastaks 2025 Eestis ja Euroopas uuenduslik ja tööturu vajadustele suunatud elukestva õppe keskus. Tallinna THK põhiväärtusteks on innovaatilisus, tulemuslikkus, professionaalsus ja tööturule suunatus, et loova ja pühendunud tegevusega tagada tööandjate kaasamine õppetöösse, investeringud erialade arengusse, motiveerida ja juhendada õppijaid ja tema lähivõrgustikku.

Tallinna THK arengukava on koostatud aastateks 2016-2020, kus on esitatud strateegilised eesmärgid. Arengukavas kirjeldatud ÕKR-i arengusuuna võtmetegurina näeb kool transiiti, kuna Tallinn on arenenud Läänemere üheks suuremaks kauba- ja reisijateveo keskuseks ja ÕKR-i hõivatutest enamus töötab transpordisektoris, mille suurimaks haruks omakorda on veondust abistavad tegevused. Sellest johtuvalt näeb kool suurt potentsiaali jätkuõppes ja täienduskoolituses, nt tõstukijuhi koolitus ja plaanib olemasolevate õppekavadel sisse viia töökohapõhist õppevormi, kuna koolipinki asub üha rohkem keskharidusega inimesi.

Ülevaade ÕKR-i tasemeõppe õppekavadest

Tabel 1. ÕKR-i õppekavad

Õppekava	EKR tase	Kood EHISes	Maht (EKAP)	Rakenduse aasta	Õppevorm	Link moodulite rakenduskaavale (MRK)	Õppekava juht
Laotöötaja	4. taseme esmaõpe, kutsekeskharidus	153127	180	2014	Statsionaarne koolipõhine	Suletud 2019, ei olnud soovijaid	
Laotöötaja	4. taseme esmaõpe	153126	120	2014	Statsionaarne koolipõhine	Suletud 2019, ei olnud soovijaid	
Logistiku abi	4. taseme esmaõpe, kutsekeskharidus	153124	180	2014	Statsionaarne koolipõhine	MRK	Leeni Rajaste
Logistik	4. taseme esmaõpe	143123	90	2014	Statsionaarne koolipõhine	MRK õppetööd ei toimu	
Logistik	5. taseme esmaõpe	153125	120	2015	Statsionaarne koolipõhine	MRK õppetööd ei toimu	
Logistik	5. taseme jätkuõpe	188440	60	2018	Statsionaarne koolipõhine	MRK	Leeni Rajaste
Veokorraldaja	4. taseme esmaõpe	153731	180	2009	Statsionaarne koolipõhine	Suletud 2018, kutsestandardi aegumine	
Veokorraldaja	4. taseme esmaõpe, kutsekeskharidus	153121	180	2014	Statsionaarne koolipõhine	Suletud 2020, kutsestandardi aegumine	
Veokorraldaja	4. taseme esmaõpe	153122	120	2014	Statsionaarne koolipõhine	Suletud 2020, kutsestandardi aegumine	
Veokorraldaja - logistik	4. taseme esmaõpe	192657	90	2017	Statsionaarne koolipõhine	MRK	Leeni Rajaste

Allikas: kooli eneseanalüüs

Tabelist nähtub, et transporditeenuste ÕKR-s pakub kool kahel erialal, logistiku abi ja veokorraldaja-logistiku erialal, 4. taseme esmaõpet ja ühel, 5. taseme logistiku erialal jätkuõpet. Eneseanalüüsist selgub, et 2015. aastal avatud 5. taseme logistiku eriala vastu oli suur huvi just täiskasvanute hulgas, ent õpingute lõpetamiseni jõudis neist 50%. Täiskasvanud õppijatele ei sobinud õpingute maht 120 EKAP, mis oli planeeritud kahele õa-le ja oligi õpingute katkestamise peamiseks põhjuseks. Seda asjaolu arvestades rakendab kool 2017. aastast logistika erialal jätkuõppe õppekava, mille maht on 60 EKAP ja õpingud kestavad ühe aasta.

Logistiku abi eriala on kooli hinnangul paremini rakendunud põhikooli lõpetanute hulgas, kes õpivad 3 aastat ja õppekava maht on 180 EKAP. Veokorraldaja-logistiku eriala õppekaval õpivad rohkem keskharidusega õppijad ja enamused õppijatest juba töötavad õpitavas valdkonnas, õppekava maht on 90 EKAP.

Käesoleva aasta augustist kehtib uus logistika erialade [riiklik õppekava](#), mille alusel kool plaanib 2020/21 õppeaastal avada uue veokorraldaja-logistiku õppekava vähemalt põhikooli haridusega õppijatele. Uus veokorraldaja-logistiku eriala võimaldab õpingud lõpetada osakutsetega, kas kauba maateevadude korraldajana või kaubavarude täiendajana, mis võimaldab õppekaval õppijatele rohkem õpingute lõpetamise valikuid.

Ülevaade õppekavadel õppijatest, lõpetanute osakaal alustanutest

Tabel 2. Ülevaade ÕKR õppekavadel õppijatest

Õppekava nimetus	Alustamise aasta	Lõpetamise aasta	Õppekaval õppis	Lõpetajate arv	Lõpuni jõudmise %	Õppijad seisuga 15.10.2020
Laotöötaja	2014		Andmed puuduvad			0
Logistika klienditeenindaja	2014	2017	124	28	23%	0
Logistiku abi	2016	2019	113	88	78%	229
Logistik	2015	2017	51	21	41%	0
Logistik, jätkuõpe	2017	2018	29	Andmed puuduvad		46
Veokorraldaja	2015	2018	50	30	60%	0
Veokorraldaja-logistik	2018	2020	21	Andmed puuduvad		97

Allikas: Haridussilm; ÕKR eneseanalüüs

Haridussilma andmetel on õppekavarühma õppijate arv langustrendis.

Tabel 3. ÕKR õppijate andmed

Õppeaasta	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20
Õppijaid ÕKR-s	410	401	340	366

Allikas: Haridussilm

Laotöötaja õppekaval ei ole õpet rakendatud alates 2014. aastast. Viimane õppija logistika klienditeenindaja õppekaval oli 2017/18 õppeaastal, kuna 2016. aastal uuendatud kutsestandardites ei olnud enam eraldi logistika klienditeenindaja kompetentse. Logistiku kaheaastasel õppekaval vähenes õppijate arv 2018/19 õppeaastal ligi poole võrra ning 2018. aastal avatud logistiku jätkuõppe õppekava tõi taas õppijaid õppekavale. Vaatamata sellele, et logistiku abi eriala õppijate arv on alates 2016. aastast (113 õppijat) olnud tõusutrendis ja 2019. aastal 294, katkestavad õpingud üle 20% alustanutest. Sama on iseloomulik ka veokorralduse õppekavale.

Eneseanalüüsis toob kool katkestamise peamiseks põhjuseks põhikoolijärgsetel õpilastel õpiharjumuste ja vastutuse puudumise ja keskkooli lõpetanutel töö ja õppimise ühildamise probleemid. Katkestamise vähendamiseks on õppijatele tagatud tugi rühmajuhendajate, valdkonnajuhi, sotsiaalpedagoogi ja ka õppedirektori näol. Õpiraskuste korral rakendatakse individuaalset õppekava, personaalseid konsultatsioone või pikemat kontrolltööde sooritamise aega ning õpilastel on võimalus õpinguid pikendada nt pool aastat, võrreldes nominaalajaga.

Kool on 2019/20. õppeaastal seadnud õppekavarühma eesmärgiks väljalangevuse vähendamise, ent hindamisvestlustest ja eneseanalüüsist selgus, et ÕKR on plaanib väljalangevuse vähendamiseks rakendada sisseastumislävendi alandamist. Komisjoni hinnangul on sisseastumislävendi alandamise asemel mõistlik vastupidiselt lävendit tõsta ja vastuvõttu vähendada. Komisjon soovib katkestajate vähendamiseks korraldada ümber õppekorraldust, rakendada erinevaid õppevorme, kasutada täiendusõppe võimalusi ja lähtuda Eesti tööjõu- ja oskuste vajaduse prognoosist (OSKA). Samuti

soovib komisjon väljalangevuse vähendamiseks senised meetmed kriitiliselt läbi vaadata ja uurida häid praktikaid neis kutseõppeasutustes, kus väljalangevuse näitajad on madalamad.

Ülevaade õppekavarühmaga seotud täiendusõppe kursustest

Tabel 4. Õppekavarühma täienduskoolitused

Kursuse nimetus	Maht akad. tundides	Kursusi	Toimumise aeg	Osalejaid
Kaubakäsitleja	40	1	2016	11
Tõstukid, nende hooldus ja juhtimine	81-156	5	2017	162
Tõstukid, nende hooldus ja juhtimine	81-156	8	2019	59

Allikas: kooli eneseanalüüs

Kooli eneseanalüüsist nähtub, et täienduskoolituse kursusi toimub ÕKR-s tagasihoidlikult, mille põhjuseks arvab kool olevat ÕKR-i õpetajate suurt töökoormust. Kursuste toimumine on sõltunud rahastamise allikatest, kas siis Euroopa Sotsiaalfondi või riikliku koolitustellimuse (RKT) finantseerimisest. 2016/17 õppeaastal toimus kaubakäsitleja kursus Maxima Eesti OÜ logistikakeskuse töötajatele ja 2019/20 õppeaastal viis kool läbi koostöös Eesti Töötukassaga kaheksa kursust „Tõstukid, nende hooldus ja juhtimine“. Kooli väitel on ÕKR-s valmisolek tööjõu ja ressursi olemasolul pakkuda ka tasuta täiendusõppe kursusi.

3. Transporditeenuste õppekavarühma analüüs hindamisvaldkondade lõikes

3.1 Õppekavad ja õppekavaarendus

Analüüs

Aruandeperioodil hõlmab transporditeenuste ÕKR 10 õppekava (tabel 1), millest 2020/21. õa alguses on kasutusel 3. Tasemeõppe õppevormiks on kõikidel õppekavadel statsionaarne koolipõhine õpe. Komisjoni hinnangul on laoteeninduse kompetentsi kõrval veokorralduse õpetus puudulik, ei toimu veokorraldaja praktikat ja veokorralduse õppekavad suleti 2018. ja 2020. aastal soovijate puudumise tõttu ning õppekava ei uuendatud ka enam kutsestandardi uuendamisel. 2011. aastast on märkimisväärselt tõusnud täiskasvanute huvi logistiku eriala vastu ja kool on avanud jätkuõppe õppekava ning arengukava põhjal plaanib kool ÕKR õppekavade arendamisel rakendada ka töökohapõhist õpet. Komisjon leiab, et õppekavaarenduses ei kasutata kõiki kutseõppe võimalusi, mis tulenevad kutseõppeasutuse seadusest ja OSKA prognoosist pakkuda sihtrühma muutustele vastavat õpet, nt ÕKR-s ei ole kasutatud PRÕM-i võimalusi kutseõpet pakkuda. Komisjon soovib õppekavaarenduses kaaluda erinevate õppevormide kasutamist, nagu mittestatsionaarne- ja töökohapõhine õpe ja planeerida oluliselt suuremat täiendusõppe osakaalu, nt veokorraldajatele, eriala IKT spetsialistidele või tollideklarantidele, nagu soovib OSKA raport.

Transporditeenuste ÕKR kuulub õppeosakonna alla, mida juhib õppedirektor, logistika valdkond on iseseisev üksus ning õppekavaarendust ja rakenduskavade koostamise eest vastutab valdkonna juhataja. Eneseanalüüsi põhjal lähtub ÕKR-i erialade vajadus tööturu analüüsist ning tööandjate tagasisidest, nt logistiku jätkuõpe, mille puhul arvestati tööandja vajadustega ja vähendati õppe mahtu ning lühenes ka õppeaeg. Plaanis on veokorraldaja-logistiku õppekava koostamine, mis laiendab osakutsete võimalustega kutsevaliku võimalusi ja lühendab ühtlasi õppeaega. Samas ei näe OSKA raporti prognoosid logistika valdkonnale suurt kasvu, sest tulevik liigub valdkonnas robotite poole. OSKA tööjõu analüüsi tulemusena väheneb valdkonnas tööjõu arvuline vajadus, kuid kasvab oskuste vajadus. Nii OSKA analüüsi soovitusel kui ÕKR-i kohtumised tööandjatega on andnud sisendi õppekava moodulite täiendamiseks, nt suurendati venekeelsetele õppijatele riigikeele mooduli mahtu ja lisati õppekavadesse digipädevuste arendamiseks valikmoodul „Kontoritarkvara“. Tööandjate vajaduste kaardistamist toetab ka tööandjate kaasamine õppetöösse, nt Telia Eesti AS-i ja LHV töötajad on käinud õpetamas klienditeeninduse teemat.

Eneseanalüüsi aruande põhjal on hindamisperioodil õppekavades muudatusi tehtud kolmel korral, 2014, 2017 ja 2020. aastal, põhjuseks kutsestandardite muudatused. 2014. aastal koostasid koolid uued väljundipõhised õppekavad, sh riiklikud õppekavad (tabel 1), 2017. aasta kutsestandardi muudatuse alusel koostati 5. taseme logistiku õppekava ja 2020. aastal osales valdkonna juhataja töörühmas, kes koostas osaoskusi võimaldava 4. taseme veokorraldaja-logistiku õppekava.

Õppekavade analüüsist selgus, et valikõpingute kajastamine ja valimise võimalused kolmes rakendatud õppekavas on ebaühtlased ja sõnastused on erinevad, mis tekitab õppijas segadust:

1. **logistiku abi õppekavas on õppijal võimalus valida valikmooduleid õppekavas ettenähtud moodulite nimistus ja mahus kooli teistest õppekavadest, kui õpiväljundid toetavad ja laiendavad kutseoskusi või seonduvad täiendava kutse või osakutsega. Õppekava valikõpingute moodulite osa võib kool muuta üks kord aastas;**

2. **veokorraldaja-logistiku õppekavas** võib õppija valikõpingute mooduleid valida pakutud moodulite hulgast vastavalt õppija vajadustele. Koolil on õigus otsustada valikõpingute õpetamine, arvestades kooli võimalusi ja õpilaste soove;
3. **logistiku õppekava** valikmoodulite valiku põhimõtted ja kord on sätestatud Tallinna Tööstushariduskeskuse õppekorralduseeskirjas. Valikõpingute mooduleid võib valida pakutud moodulite hulgast või/ja valida teiste Tallinna Tööstushariduskeskuse õppekavade moodulite hulgast. Koolil on õigus otsustada valikõpingute õpetamine, arvestades kooli võimalusi ja õpilaste soove. Õppijal on võimalus teha valikõpingute moodulite valikuid õppekavas ettenähtud moodulite nimistus ja mahus. Õppija poolt valitud valikõpingute moodulid avatakse juhul kui moodulit on valinud üle 50% õppijatest ja õpperühma suurus on vähemalt 15 õpilast. Selgete eelistuste puudumisel valitakse kõige enam soovijaid kogunud valikmoodul. Valitud moodulid loetakse kohustuslikuks kõigile õppegrupis õppijatele. Õppeaasta sees valikkursusi vahetada ei saa.

Õppekavades kirjapandust ei selgu, milline on valikmoodulite valimise võimalused, kas valikõpinguid võib valida õppekava põhiõpingute või valikõpingute hulgast, millal on need ettenähtud ja millal on valik, millal arvestatakse kooli soove ja millal õppija soove. Komisjon soovib korrastada ja sõnastada valikõpingute valimise võimalused vastavalt kutseharidusstandardis kehtestatud korrale, et see oleks õppijale üheselt mõistetav.

Vestlusest õpetajatega selgus, et arendustööd käivad moodulite rakenduskava tasandil, üle õppeaasta kaardistatakse probleemid ja arenguestlustel küsitakse tagasisidet õpilastelt, mille tulemusena on diferentseeritud rakenduskavas hindamisülesandeid, nt on logistiku abi õppekavas planeeritud lisaaega aeglasemalt edasi jõudvatele ja lisäülesandeid edukamatele ning keskhariduse baasil õppijate õpiväljundite saavutatuse hindamine otsustati muuta mitteeristavaks.

Kõik ÕKR õppekavad ja moodulite rakenduskavad on kooli koduleheküljel. Rakenduskavad on koostatud väljundipõhise õppe põhimõtetest lähtuvalt, kuid kohati on sisu ebaühtlane, nt 5. taseme logistiku eriala õppekava laotöö toimingute haldamise moodulis on 7-9 õpiväljundi hindamismeetoditeks *loeng-seminar, juhtumi-analüüs, arutelu, esitlus, info kogumine, kirjalik töö, rühmatöö, rollimängud, referaat, praktiline tegevus õppelaos*, kuid eristava hindamise hindekriteeriumid ei lähtu neist: hinne „3“ ehk lüvend – *õigeaegne, korrektne lahendus, teab mõisteid ja kasutab neid*; hinne „4“ – *õigeaegne, korrektne lahendus, teab mõisteid ja kasutab neid, põhjendab lahendust*; hinne „5“ – *õigeaegne, korrektne lahendus, teab mõisteid ja kasutab neid, põhjendab ja analüüsib lahendust*. Komisjoni hinnangul jäävad sellised hindekriteeriumid ebamääraseks ning ei anna õppijale selgust, mida peab lüvendi saavutamiseks tegema ja kuidas ikkagi hinnatakse ja mõõdetakse konkreetse õpiväljundi puhul lüvendit ületavat taset ja õpiväljundi eesmärgipärasest saavutamist. Samasugune üldsõnalisus iseloomustab ka logistiku abi õppekava, nt logistika aluste mooduli hindekriteeriumid, millest ei selgu missugust testi peab õpilane tegema ja milliseid mõisteid teadma ja milline on õige kontekst (Hinne „3“ – *Õpilane sooritab testid ja ülesanded õigeaegselt, korrektselt, teab mõisteid ja kasutab neid õiges kontekstis*).

Õppekavarühma tulemuslikkus ja trendid

Kuni 2017. aastani oli kutseeksami sooritamine ÕKR-s tagasihoidlik, kuna eksami sooritamine ei olnud kohustuslik. 2016. aastal tõlkis kool koostöös kutseandajaga eksamimaterjalid vene keelde, et motiveerida venekeelseid õppijaid kutseeksamit sooritama. Tabel 5 annab ülevaate ÕKR-s kutseeksamiga lõpetajate osakaalust kõikidest lõpetajatest.

Tabel 5. Kutseeksami sooritajate tulemuslikkus

Kvalifikatsioon	Aasta	Eksami sooritajad	Eksami sooritanud	Tulemlikkuse %
Laotöötaja IV	2015	15	14	93,3%
	2016	30	29	96,6%
Logistiku abi, tase 4 kutsekeskharidus	2018	29	28	96,5%
Logistiku abi, tase 4	2015	4	4	100%
	2016	24	24	100%
	2017	41	40	97,5%
	2018	20	18	90%
	2019	30	29	97%
	2020	32	32	100%
Veokorraldaja, tase 4 kutsekeskharidus	2018	13	12	90%
Veokorraldaja, tase 4	2017	11	11	100%
Veokorraldaja-logistik, tase 4	2020	13	9	69%
Logistik, tase 5	2017	18	18	100%
	2018	45	45	100%
	2019	14	12	86%
	2020	26	21	80,76%

Allikas: kooli eneseanalüüs

Kutseeksami sooritamise tulemuslikkus on olnud kõige madalam veokorraldaja-logistiku erialal 2020. aasta tulemus 69%. Tagasihoidlik eksami sooritajate arv iseloomustab siingi katkestajate suurt osa (tabel 2). Õpingutega lõpuni jõudmine on probleemiks kutsekeskhariduse 3-aastastel õppekavadel, millel õppijad on noored, kelle erialavalik ei pruugi õigeaks osutuda, ning väiksem lühematel kutseõppe õppekavadel, kus õppijad on täiskasvanud, kellel on selgem ja kindlam erialavalik. Eneseanalüüsi andmetel tagab kutseeksamite edu õppekavades kutseeksamiks ettevalmistamise valikmoodul ja eksami planeerimine kas enne praktikat või peale praktikat. Komisjoni hinnangul on kutseeksami tulemuslikkus tähelepanuväärne, kuid eksamini jõudvate õppijate arvu suurendamiseks soovib komisjon leida võimalusi õppemeetodite mitmekesistamiseks, nt õpingute alguses õppekäikude korraldamine erialaga seotud ja praktikaettevõtetesse, et äratada huvi ja tõsta teadlikkust erialasest tööst.

Põhikoolijärgsed õppijad on õppekavade (pigem küll rakenduskavade) arendusse kaasatud igal õa-l toimivate arenguveestluste kaudu ning nagu 2016/17 õa õppegruppide arenguveestluste kokkuvõttest selgus, saavad õppijad õppeprotsessis oma arvamust avaldada ja ettepanekuid teha. Selle tulemusel on õpe muutunud õppijasõbralikumaks, ühtlustatud on hindamise põhimõtted ja hindamise korda leebemaks ning keele õpetamine toimub keele tasemetel järgi.

Arenguveestlustel saavad õpilased oma arvamust avaldada veel toimetuleku, huvitegevuse, suhtumise ja suhtlemise, olme, koolikorra, toitlustuse kohta. Arenguveestluste kokkuvõtte on esitatud vabaveestluste vormis, eraldi on välja toodud, mis on arendamist/muutmist vajav, nt informatsiooni liikumine: kodutöödest õigeaegne teavitamine, stabiilsem tunniplaan või et õpetajad peaksid muutma suhtumise ja suhtlemise objektiivseks ja sõbralikuks, sh omavaheline suhtlemine. Komisjoni hinnangul on oluline anda õppijatele võimalus koolielule ja õppekorraldusele kaasa rääkida ja soovib erinevate aastate kokkuvõtete tagasisidet analüüsida, mida kasutada koolielu arendamisel.

Järeldused

Tugevused

- Õppekavaarenduses arvestatakse õppijate individuaalsusega, kohandades põhikooljärgsete õppijate rakenduskavas hindamisülesandeid, õppeülesannete sooritamise aega ja keskkooljärgsete õppijate rakenduskavas hindamine mitteeristavaks, mis toetab õppijate edasijõudmist.
- Tasemeõppe kutseeksamiga lõpetanute osakaal on hinnataval perioodil tulemuslik, nt 3-aastaselt logistiku abi õppekaval tõusvas trendis, saavutades 2019/20 õppeaastal 100%, mille on taganud kutseeksami eelne ettevalmistus.

Parendusvaldkonnad

- ÕKR-i õppekavaarendustöö ei taga töömaailma vajadustele vastavate spetsialistide koolitust. ÕKR-i 10-st õppekavast olid kooli külastusajal aktiivsed 5 ja 2020/21. õa alguses rakendati 3 õppekava, millest komisjon järeldab, et kool ei kasuta sihtrühmale sobivaid õppevormi võimalusi. Komisjon soovib õppekavaarenduses kaaluda erinevate õppevormide kasutamist, nt mittestatsionaarne- ja töökohapõhine õpe ja planeerida oluliselt suuremat täiendusõppe osakaalu, nt veokorraldajatele, eriala IKT spetsialistidele või tollideklarantidele, nagu soovib OSKA raport. Väljalangemise meetmed, sh sisseastumislävendi alandamise soovib komisjon kriitiliselt ümber vaadata ning uurida häid praktikaid neis kutseõppeasutustes, kus väljalangevuse näitajad on madalamad.
- Kõikide õppekavade valikõpingute valimise kirjeldused on erinevad ja tekitab õppijates segadust, mida, kuidas ja mis tingimustel on võimalik valikõpinguteks valida. Komisjon soovib korrastada ja sõnastada valikõpingute valimise võimalused vastavalt kutseharidusstandardis kehtestatud korrale, et see oleks õppijale üheselt mõistetav.
- Logistiku abi, tase 4 ja logistik, tase 5 õppekavade rakenduskavades ei ole hindamine täielikult väljundipõhine, eristava hindamise hindekriteeriumid pole konkreetsed, õpiväljunditest lähtuvalt selged ega mõõdetavad. Komisjon soovib rakenduskavades pöörata tähelepanu sellele, et hindamine neis oleks väljundipõhine. Eristava hindamise hindekriteeriumid tuleks sõnastada selgelt, et õppijale oleks arusaadav, mis on lävendit ületav tase, mille eest on võimalik saada "4" ja/või "5" ja mida õppija peab selleks tõendama.
- ÕKR-is ei toimu veokorralduse kompetentside õpetamist samaväärselt kui laoprotsesside kompetentse õpetatakse, mida näitab nt kutseeksami tulemus (60%). Komisjoni hinnangul keskendub kutseeksami näidisülesanne marginaalsele osale veokorraldajalt eeldatavaist ja nõutavaist kompetentsidest ning järeldab, et veokorralduse õpetamine ÕKR-is vajab parendamist, sh praktika ja soovib arendada laoprotsesside kompetentsiga samaväärselt veokorralduse kompetentse, mis tagab valdkonnas kaasaja nõuetele ja tööturu vajadustele vastava spetsialisti koolitamise.

Arenguvõimalused

- Hindamiskomisjon soovib kaaluda võimalust lisada valikõpinguid õppekavadesse, et õppijad saaksid õppida eriala spetsiifikast tulenevalt piisavas mahus riigikeelt ja ka võõrkeelt, mida neil praktiliselt ja tööelus igapäevaselt vaja läheb.

3.2 Õppimine ja õpetamine

Analüüs

Õppijate erialavalik on toetatud

Hindamiskülastusel toimunud vestluste, eneseanalüüsi aruande ja esitatud dokumentide alusel kasutab kool ÕKR erialade tutvustamiseks ning potentsiaalsete õppijate leidmiseks erinevaid võimalusi ja näeb erialade populariseerimisega vaeva. ÕKR-il on head suhted avalikkusega, koostööd tehakse erinevate huvigruppidega. Eneseanalüüsis on nimetatud mitmeid tegevusi kooli ÕKR erialavaliku toetamisel, nt korraldatakse üldhariduskoolide õpilastele töötube, tutvustatakse ÕKR erialasid koolides, osaletakse noorte infomessidel ja karjääripäevadel, korraldatakse lahtiste uste päeva üritusi, 2014. aastast osaletakse Noorel Meistril, igal aastal 2 õpilast. Komisjon soovib ÕKR-i analüüsida erinevate tegevuste tulemuslikkust õppija toetamisel eriala valikul ja korraldada õppija rahulolu küsitlusi, et saada tagasisidet korraldatud tegevustele.

Õppijad kiitsid teoreetilist erialast ettevalmistust, mida kinnitab nt kutseeksami tulemused, kus eksaminadil tuleb muuhulgas vastata 40-le [valikvastustega testile](#). Vestlusest vilistlastega selgus, et hindavad õpingutest kõige enam praktilist kogemust.

Õppijate vastuvõtt toimub e-keskkonnas SAIS, vastuvõtu protsessi osaks on ka vestlus, milles osalevad kandidaadid ja nende vanemad (kui kandidaat on alaealine) ja kutseõpetajad. Tulevaste õppijate esmane toetamine õige eriala valikul algab just kooli vastuvõtuvestlusel, kus kutseõpetajad tutvustavad eriala ja jagavad esmast õppekorraldusega seonduvat infot. Elektrooniline keskkond on muutunud vastuvõtu protsessi lihtsamaks ja suurenenud on kandideerijate hulk.

Õppekeskkond, sh materjalid, vahendid ja tehnika

Tarnsporditeenuste ÕKR-i õppetegevus on kooli uuendatud õppekompleksis, mille materiaal-tehniline baas on hea ning vastab vajadustele, kus on tööruumid praktiliste tööde läbiviimiseks ja õppeklassid, seeläbi võimalus ühendada teooriat ja praktikat, õppevahendid on mitmekesised. Praktiliseks õppeks on 214 m²-ne õppeladu, mis on tehnoloogiliselt hästi varustatud ja õppijatel on kasutada laoprogramm *Directo*, mis pole paraku seni teiste laotehnoloogiliste õppevahenditega, nagu skannerid, koodipõhine laoaadresside süsteem ja automaatkapp integreeritud. Vestluses õpetajatega selgus, et õppelaos olevat tehnoloogiat saaks efektiivsemalt kasutada, kui *Directo* teiste vahenditega integreerida ning võimaldab seeläbi mitte ainult manuaalselt sisestatavatel laokannetel põhinevaid, vaid ka kaasaegset protsesside digitaliseeritusele ning automaatikale tuginevat praktilist õpet.

ÕKR-i eesmärgiks on kasutada 2021. aasta eelarvelisi vahendeid õppelattu tõstuki simulatsiooni soetamiseks.

Teoreetiliseks õppeks on ÕKR-il kasutada 5 teooriaklassi, kokku 180 õppekohaga, mis on varustatud kõige vajalikuga ja klass IKT-vahenditega. Õppetöök on komplektis 32 sülearvutit, lisaks on võimalus kasutada kooli teisi arvutiklasse. Õpilastel on võimalus kasutada kooli raamatukogu.

Lisaks olemasolevatele õppematerjalidele on erialaõpetajad koostanud õppevahendeid (töövihikud) klienditeeninduse ja logistika aluste kohta, et toetada eesti keele õpinguid. Igapäevases õppetöös kasutatakse *Moodle* keskkonda, kuhu erialaõpetajad koostavad e-kursusi, õppijatele hindamisülesandeid ja laaditakse õppematerjalid. Komisjoni hinnangul näitab see digipädevuste arendamist, mis kindlasti lihtsustab e-õppe rakendamist ja aitab seeläbi mitmekesistada õppe läbiviimist ning arendada õppijate digipädevusi.

Kitsaskohaks on senini transpordi planeerimise ja juhtimise tarkvaralahenduse puudumine. 2019. a korraldas kool Eesti Tarneahelate Juhtimise Ühingu Proloog-i nõustamisel hanke sobiliku tarkvaralahenduse soetamiseks, mis paraku hanketehnilistel põhjustel ebaõnnestus.

Eneseanalüüsi aruandes on välja toodud, et õppijate töökeskkonna- ja ohutusala juhendamine toimub erinevates moodulites ja vastavalt kehtestatud korrale enne praktilist õpet. Valdkonnas on oma töökeskkonna volinik ja kord aastas toimub töökeskkonna hindamine koostöös Päästeametiga.

Õppesisu, -metoodika ja hindamine

ÕKRI eneseanalüüsi aruande põhjal on hindamisperioodil muutunud õpetamise metoodika, suurenenud on praktilise õppe maht, mis komisjoni soovitusel tuleb veelkord sisuliselt üle vaadata, sest praktikaettevõtte tagasisides koolile on osutatud praktikantide puudusena praktilise töö oskus. Vestlustest õppijatega selgus, et tavapäraseks õppimiseks on algul loeng ja seejärel praktiline osa, nt algul räägitakse, kuidas laotöö toiminguid planeerida, analüüsitakse erinevaid planeerigu võimalusi, seejärel toimuvad praktilised tegevused õppelaos. Ent rakenduskavade analüüsimisel selgus, et praktilistes moodulites, nt logistiku abi õppekava klienditeeninduse mooduli õppemeetoditest *loeng-seminar, videoloeng, juhtumi-analüüs, arutelu, esitlus, info kogumine, kirjalik töö, rühmatöö* ja hindamismeetoditest *loeng-seminar, juhtumi-analüüs, arutelu, esitlus, info kogumine* ei ole õppijal võimalik aru saada milline neist meetoditest sisaldab praktilist õpet ja milline praktilist tööd. Üldiselt õppija ei kohta rakenduskavade õppemeetodites praktilist tööd, nt 5. taseme logistiku jätkuõppe rakenduskavas on praktilist tööd üksnes karjääri planeerimise ja ettevõtluse moodulis.

Õppijad hindasid tööandjatest praktikute kaasamist õppekavas ettenähtud temade selgitamisel, mis muudavad õppetööd vaheldusrikkamaks ja soovisid rohkem õppekäike erialaga seotud erinevatesse ettevõtetesse.

Õppija arengut hinnatakse hindamismeetoditega nii õppetöö jooksul kui mooduli lõpus kokkuvõtva hindegaga. Rakenduskavade analüüsist selgus, et õpiväljundite saavutuse hindamise kirjeldused ei anna alati õppijale informatsiooni hindamise kohta, nt veokorraldaja-logistiku ja logistiku rakenduskavade kõikides moodulites antakse teada mooduli hinde kujunemise eeldustest, nagu *seminaridel ja meeskonnatöodes osalemine, iseseisva töö ja hindamisülesannete õigeaegne sooritamine*, aga mitte seda, mil moel toimub õpiväljundite saavutamise tõendamine. Komisjon soovib järgida väljundipõhise hindamise põhimõtet, et hindamine annab õppijale tagasisidet tema õppimise tulemustest ja pädevustest, et see toetaks õppimist õppimisoskuste arendamise kaudu. Hindamise eelduste täitmisele ei järgne hinnet, seepärast on vaja lisaks eeldustele anda mooduli hinde kujunemisel õppijale ja teistele huvipooltele informatsiooni õpiväljundite saavutamise kohta.

Hindamismeetodite nimetusi ei kasutata ühtlaselt ja järjepidevalt, hindamismeetodite loetelus on ühed nimetused, mooduli hinde kujunemise kirjelduses teised ning hindamismeetodite hulka on sattunud ka neid, mille tulemusest mooduli hinne ei sõltu. Sellised erinevused tekitavad õppijates suurt segadust, nt logistiku abi rakenduskava klienditeeninduse mooduli hindamismeetodid on *loeng-seminar, juhtumi-analüüs, arutelu, esitlus, info kogumine, kirjalik töö, rühmatöö, rollimängud, referaat, teadmiste kontroll*, kuid mooduli hinde kujunemiseks nõutakse lisaks *juhtumite esitamist, situatsioonülesannete korrektset lahendust, kokkuvõtivate tööde sooritamist vastavalt lävendi tasemele, mõistete teadmist ja nende õiges kontekstis kasutamist, õpimapi ja terminite sõnastiku esitamist*.

Eneseanalüüsi põhjal antakse õppijale tagasisidet ka kujundava hindamisega, mis toetab õppija õpiväljundite saavutamist õppeprotsessi jooksul, see on tagasiside, mis motiveerib õppijat ja kinnistab õppija arengut.

Praktikate hindamisel arvestatakse õppijate enesehinnangut ja praktikapäevikut, ettevõtte hinnangut ja praktika aruande esitlust. Tööandjad hindavad lisaks töösooritusele ka võtmepädevusi. Eristava hindamise puhul on praktika mooduli hindekriteeriumid siiski üldsõnalised ja pole mõõdetavad (vt ka p 3.1). Praktikandi võtmepädevuste hindamiseks on üldine hinnanguleht, kus on võimalik anda hindeline hinnang. Komisjon tutvus kooli esitatud praktika hinnangulehtede ja praktikajuhendiga, millest selgus, et praktika hindamisel ei lähtuta praktika mooduli õpiväljunditest, nt praktikajuhend on üksnes korralduslikku laadi ja hinnangulehe erialased pädevused on üldsõnalised, nt *erialased teoreetilised teadmised ja erialase praktilised oskused*. Komisjon hinnangul tuleks vastavalt praktika eesmärgile erialaste pädevuste kirjeldamisel lähtuda praktika mooduli õpiväljunditest.

Õppekorraldus, sh praktilise töö ja praktikakorraldus

Kooli üldist õppekorraldust reguleerib õppekorralduseeskiri ja detailset õppetööd tunniplaani. Tunniplaani koostamise aluseks on õppetöögraafik, kus on fikseeritud praktika ja praktiliste tööde nädalad. Alates 2019. a koostatakse tunniplaani õppeinfosüsteemis TAHVEL. Tunniplaani avalikustatakse õppijatele õppetööle eelneval nädalal kooli veebilehel.

Tunniplaani koostamisel lähtub valdkonna juhataja õppekava õppevormist, moodulite loogilisest järjekorrast, sh teoreetilise ja praktilise õppetöö vaheldumisest, olemasoleva õppebaasi võimalustest ja õpetajate koormusest.

Õppeprotsess hõlmab ka õppijate iseseisvat tööd. Selleks annavad õpetajad õppijatele ülesanded ning tagasisidet antakse individuaalselt või grupitööna. Eneseanalüüsist nähtub, et õppetööalast infot jagavad rühmajuhendajad tunnis või õpperühmale loodud FB grupis ja e-posti teel.

Komisjonile esitatud õppedokumentatsioonist selgus, et õppeaastate tegevuskavu, praktikaaruandeid, koolitusplaanid kaasajastatakse õppedirektori eestvedamisel igal aastal. Õppe ja selle korralduse tulemuslikkust analüüsitakse õppedirektori eestvedamisel, kaasates valdkondade juhte. Tegevuskavad ei ole valdkonnapõhised, neis on esitatud õppeaasta tegevuste, sündmuste, seminaride, koosolekute nimekirjad, vastutajad ja tähtajad. Praktikakorralduse aruanne on esitatud ÕKR-i kaupa, kus on välja toodud praktika statistika, kitsaskohad ja parendustegevused.

2018/19 õa transporditeenuste ÕKR-i praktika aruande statistika järgi sooritas põhikoolijärgse logistiku abi praktika 18 eestikeelset ja 40 venekeelset gruppi ning keskkoolijärgsetes logistiku abi ja logistiku jätkuõppe rühmades sooritas praktika 53-st 3 õpilast, 50 õpilase praktika arvestati VÕTA-ga, kuna õpilased juba töötasid logistika ettevõttes. Kitsaskohana töid praktikaettevõtte põhikoolijärgsete õpilaste omaalgatuse ja tööülesannete iseseisva täitmise, tööaja efektiivse kasutamise, pinge ja stressitaluvuse ning võõrkeele puuduliku oskuse, vastavalt eesti või vene keele oskuse. Parendusettepanekuna esitab ÕKR *praktika paremaks korraldamiseks jätkata koostööd PROLOGI, Töötukassa ja Rajaleidjaga, selgitada ettevõtete vajadusi praktikakohtade ja -aja osas ning võimalusi endale praktikante/töötajaid leida*. Komisjoni hinnangul puudub ÕKR-i praktikakorralduse aruandes seos praktikaettevõtte hinnangu ja praktika parendustegevuste vahel. Komisjon leiab, et praktikaaruanne tuleb eesmärgipäraselt struktureerida ja tagasisides toodud kitsaskohtadele kavandada parendustegevused.

Praktikakorraldust ja praktilist tööd reguleerib õppekorralduseeskiri. Praktiline töö toimub valdkonna õppelaos. Eneseanalüüsi aruande ja vestluste põhjal toimub praktika ühe pikema perioodi jooksul (7 kuud), et võimaldada õppijal kohaneda meeskonnaga, saada esmane töökogemus ning kujundada tööharjumus. Praktikale eelneval õppeprotsessis toimuvad õppekäigud erinevatesse logistika ettevõtetesse, et tutvustada võimalikke praktika ja töökohti. Kuna tööjõuturul on töökaite puudus, on

viimased paar aastat ettevõtete huvi praktikantide osas suhteliselt kõrge, nt AS *Smarten Logistics* direktor käib igal aastal koolis ettevõtet tutvustamas.

Vestlus praktikaettevõtte esindajaga kinnitas tihedat koostööd kooliga kogu praktika jooksul. Praktikaettevõtte korraldab 10 päeva enne praktika algust praktikantidele vaatluspraktika ettevõttega tutvumiseks. Peamiselt toimub laoprotsesside praktika, transpordi valdkonnas praktiseeritakse töövarju päevi. Praktika alguses, enne tööülesannete täitmist, arutab õpilane praktikajuhendajaga praktika eesmärgid läbi ja toimub tööohutusalane juhendamine. Õpilane saab iganädalaselt oma töö kohta tagasisidet, ettevõttepoolne hinnang praktikale saadetakse elektrooniliselt koolile praktika lõpus. Ettevõtte esindaja hinnangul tuli praktikandide juhendamisel ette mõningad tööd takistavad kitsaskohad, probleemiks on osutunud praktikantide kasin eesti keele ja praktilise töö oskus ning ettevõtte eeldab, et praktikantidel on teadmised ja oskused laoriskide ja laoprotsesside tööohutusega probleemideta hakkama saamiseks. Eneseanalüüsist nähtus, et ettevõtjate tagasiside on koolile teada, komisjon soovib probleeme kriitiliselt analüüsida ja probleemide lahendamiseks tegevused planeerida.

Praktikakorralduse aruannete ja eneseanalüüsi aruande kohaselt praktikakorraldusega probleeme ei ole. Valdonna juhi sõnul on ÕKR-I kriteeriumid praktikaettevõtete tunnustamiseks ja plaanis on tunnustatud praktikaettevõtete nimekirja avalikustada kooli kodulehel. Komisjonile esitatud praktika korralduse 2018/19 õa aruandes oli logistika valdkonnas 29 praktikaettevõtet. Õpilastel on praktika esimeseks iseseisvaks tööks praktikakoha leidmine, kui see ei õnnestu, tuleb kool appi.

Praktikaettevõtete külastamine vajab parendamist, et leida mõlemale osapoolle sobiv kontakti vorm regulaarseks koostööks kõikide praktika ettevõtetega. Probleem pole komisjoni hinnangul üldine, vaid kooli soovitatud kahes praktikaettevõttes, kellega vestlusest selgus, et koostöö kooliga on seisnenud peamiselt dokumentide allkirjastamises ja vestluses Maxima Eesti OÜ logistikakeskuse esindajatega selgus, et infoahelat praktikajuhendaja-ettevõtte, personalijuht-kool ei ole mitte mingis suunas. Komisjoniga vestelnud praktika ettevõtetest teeb sisulisemat koostööd AS *Smarten Logistics*, samas kinnitasid kõik vestlusel osalenud praktikaettevõtted, et on koostööst huvitatud, seega peaks kool initsiatiivi näitama, sh praktikajuhendajate ettevalmistamisel. Eneseanalüüsi aruandes on kool planeerinud praktikakorralduse parendustegevusena praktikajuhendajate regulaarse ümarlaua korraldamist. Komisjoni hinnangul on see üks võimalus ettevõtte praktikajuhendajaid koolitada/nõustada ning soovib ettevõtte praktikajuhendajaid kutsuda vähemalt kord õppeaasta jooksul neile sobival ajal kooli, tutvustada neile ÕKR-i õpikeskkonda ja suhelda nendega vahetult.

Praktikadokumentideks on kolmepoolne praktikaleping, õppija ja ettevõtte hinnangulehed, praktika päevik, aruanne. Eneseanalüüsist ja vestlusest selgus, et valdkonna juht vastutab praktika toimumise eest, tegeleb praktikalepingute vormistamisega, koostab praktika aruande.

Vestlus õppekasvatusala töötajatega kinnitas eneseanalüüsi andmeid, et 2018/19 õppeaastal sooritas 4 õpilast *Erasmus* programmi raames praktika Soomes. Õppedirektori sõnul jagavad koju naasnud õpilased õpirändel omandatud kogemusi noorematele kaasõpilastele. Kooli 2016/17 ja 2017/18 õa tegevusaruandes on õpirände tegevused kuude lõikes planeeritud. Ka vestlusel osalenud õpilased olid õpirändest huvitatud, kuid mõõnsid, et neile pole õpirände võimalusi tutvustatud.

Praktikaid, sh välispraktikaid kaitstakse avalikul kaitsmisel, kuhu on kaasatud kutseõpetajaid, teiste kursuste õppijad ning kutsutud on ka tööandjad. ÕKR-i valdkonna juhataja koostab iga õa lõpus praktika koondaruande. Nendega tutvudes leidis komisjon, et aruanded on statistilised, ei sisalda tulemuste sisulist analüüsi.

Kogu praktika koolisene ja suures osa ka koolipoolne dokumentatsiooni vahetus toimub paberivabalt õppeinfosüsteemis TAHVEL ja elektrooniliselt. Eneseanalüüsist selgus, et osa ettevõteteid ei ole selleks valmis, kuna nende ettevõtete sisekord seda ei luba, mis omakorda suurendab valdkonnajuhi töökoormust.

Kutseeksami sooritamiseks räägitakse õppijatele juba sisseastumisel ja edaspidi selgitatakse õpingute sissejuhatavas moodulis täpseid sooritamise võimalusi ja nõudeid, mida kinnitasid vestluses õpilased ja vilistlased. Eneseanalüüsist selgus, et kutseeksamiks ettevalmistus toimub eriala põhiõpingute käigus ja enne kutseeksamit sooritavad õpilased nn proovieksami. Kutset on võimalik taotleda kõigil kolmel koolis õpitaval erialal, laotöötaja abi, logistik ja logistik-veokorraldaja erialal. Kutseksam on teoreetiline ja eksamiks ettevalmistustöö tulemuslikkus kajastub positiivsetes eksamitulemustes (vt tabel 5, lk 9).

Õppija vastutus õppeprotsessis seisneb eneseanalüüsi aruande, vestluste ja õppekavade analüüsi põhjal, nt õppeülesannete ja iseseisvate tööde tähtaegses esitamises ja enda praktikaga seonduva korraldamises. Õppijate võimekuse arendamiseks korraldatakse koolisisesed ja -väliseid ning rahvusvahelisi võistlusi, nt kutsevõistlustel Noor Meister, Euro Skills, World Skills osalejad selgitatakse koolisisesel võistlusel. Kutsevõistlusteks valmistatakse õppetöö käigus, õppijatele antakse individuaalselt keerukamaid töid.

Tabel 6. Tööturul rakendumine

ÕKR	2015	2016	2017	2018	2019
Transporditeenused/Logistika	80%	76%	74%	76%	62%
Kooli keskmine	59%	60%	59%	55%	53%

Allikas: Tallinna THK andmebaas

Eneseanalüüsi aruande andmetel on kooli keskmiste näitajate võrdluses ÕKR-i rakendumine tööturul hea, ent ÕKR-s vähenevas trendis. 2015. a lõpetajatest töötas 6 kuud peale õpingute lõpetamist 80%, kõigil järgnevatel aastatel rakendumise protsent vähenes, jõudes 2019. aastal 62%-ni. Komisjon soovib ÕKR-il analüüsida langustrendi põhjusi ja planeerida tegevused trendi peatamiseks.

Õppijate toetamine ja tugiteenused

Tarnsporditeenuste ÕKR-i liitumine 2016. a Tallinna THK-ga oli uus keskkond ÕKR-le, mis nõudis nii õpetajatelt ja veelgi rohkem õpilastelt pingutust, et uues kollektiivis kohaneda. Kooli õppekasvatusala töötajad kinnitasid, et esmaseks õppija toetajaks on rühmajuhendaja, neid on koolis u 30. Tunniplaanis on rühmajuhendaja tunnid ja rühmajuhendaja on esmane märkaja, toetab õppijaid õppeprotsessis ja lahendab tekkinud probleeme. Õppegrupi meelsuse ja info vahendajaks valitakse grupis kollegiaalselt rühmavanem. Koolis töötab sotsiaalpedagoog, kes aitab selgitada õpiraskuste põhjuseid ja toetab õpilasi probleemide lahendamisel koostöös rühmajuhendaja, valdkonna juhi ja õppedirektoriga, määrates tugimeetme.

Eneseanalüüsi aruande põhjal viivad rühmajuhendajad läbi põhikoolijärgsete õpilastega arenguvestlusi eesmärgiga leida võimalusi õppija toetamiseks. Sõltuvalt arenguvestluse tulemustest suunatakse õppija vajadusel edasi nt sotsiaalpedagoogi juurde. Arenguvestluste tulemusena on nt põhikoolijärgsetele õpilastele sisse viidud teine konsultatsiooninädal.

Tugimeetmete määramisel arvestab kool õppija individuaalsusega, kool on praktiseerinud vastuvõtmisel teadmiste testimist üldõpingutes, personaalseid konsultatsioone, täiendavad tunnid riigieksamiaines, nn proovieksam, 4 korda aastas koostab kool hinnete komisjonis õpilasele

parandamiskava, kohandab õppematerjali, koostab individuaalse õppekava (IÕK), õppe- ja eritoetused, kogub õpilastelt rahulolu kohta tagasisidet.

ÕKR-s rakendatakse varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamist (VÕTA) üha enam, eneseanalüüsi aruande põhjal kasutavad VÕTA-ga arvestamist gümnaasiumijärgsete rühmade õpilased, kes sageli töötavad logistika valdkonnas. Mooduli õpiväljundite vastavust hindab ÕKR VÕTA komisjon.

Õppijate rahulolust ülevaate saamiseks esitas kool komisjonile SA Innove korraldatud 2017. a kutsekoolide rahulolu küsitluse tagasiside. Küsitluse eesmärgiks oli anda ülevaade erinevate osapoolte rahulolust ning selle muutumisest ajas, et see toetaks õppe- ja kasvatustöö tugevuste ja nõrkuste märkamist, aidates nii suunata õppeprotsessi arendamist ning soodustada õppega seotud osaliste teabevahetust ja koostööd. Küsimustiku tagasisides rõhutati, et numbrilise tagasiside tõlgendamisel tuleks tähelepanu pöörata ebatavalistele tulemustele, mis üldisest pildist palju erinevad. Selliste tulemuste leidmisel peaks kool vastavale valdkonnale kindlasti tähelepanu pöörama ja töötama selle nimel, et rahulolu tõsta.

Tallinna THK õpilastest osales küsitluses kokku 666 õppijat, sh 285 kutsekeskhariduse tasemel õppivat õppijat. Tabelis on esitatud hinnangu 95% usaldusvahemikud.

Tabel 7. Õppijate rahulolu õpikeskkonnaga ja õppetöö korraldusega

Küsimus	TTKHK kõik vastajad	sh TTHK kutsekeskharidus-õpe	Koolides keskmiselt	sh koolides keskmiselt kutsekeskharidus-õpe
Õppijate rahulolu kooliga	3,8	3,7	4,1	3,9
Kooli maine	3,8	3,7	4,2	4
Ruumid, vahendid ja materjalid	4	3,9	4,1	4
Toitlustus	3,3	3,3	3,8	3,7
Õpetamine ja õppetöö korraldus	3,7	-	4	-
Õppekava, tunniplaan	3,3	3,2	3,6	3,5
Õppedistsipliin	3,4	3,3	3,8	3,5
Õpetamine ja õppetöö korraldus	3,6	-	3,9	-
Erialased teadmised ja oskused	4	3,9	4,2	4,2
Muud oskused	3,9	3,8	4,1	4
Praktikakorraldus	4	3,9	4	4
Praktikakoht	4,1	4,1	4,2	4,2
Õppijate aktiivsuse toetamine	4,2	4,2	4,7	4,5
Pingutamine	3,8	3,8	3,9	3,8
Koostöisus	3,9	3,8	3,7	3,8
Individuaalne tunnustamine	4,3	4,2	4,6	4,6
Arengut toetav tagasiside	3,7	3,7	4	3,9

Allikas: 2017. aasta kutsekoolide rahuloluküsitluste tagasiside. Tallinna Tööstushariduskeskus

Sedalaadi rahulolu küsitluses vaadeldi õppijate rahulolu kooliga kui subjektiivset heaolu. Komisjoni hinnangul küsitluse tagasiside andmed ei erine oluliselt koolide keskmistest andmetest, teisisõnu kutsekoolide õpilaste rahulolu õpikeskkonnaga ja õppekorraldusega on üsna ühtlane. Komisjonil puudub informatsioon, kas küsitluse tagasisidet on analüüsitud ja kas ÕKR-s on ka rahulolu küsitlusi korraldatud. Komisjon soovib korraldada 2017. a rahuloluküsitluse tagasiside alusel ÕKR-i rahuloluküsitluse. ÕKR-i õpikeskkonnast ja õppetöö korraldusest tõepärase ja otstarbeka tagasiside saamiseks analüüsida küsitluse vastuseid, mis on sisendiks tegevuste planeerimisel õppetöök keskkonna kujundamisel ja õppetöö korraldamisel.

Järeldused

Tugevused

- Erialade populariseerimiseks ja õppijate leidmiseks tehakse koostööd erinevate osapooltega ja kasutatakse mitmekesiseid turundusvõimalusi, tänu millele on ÕKR erialade vastu huvi olemas, nt korraldatakse üldhariduskoolide õpilastele töötube, tutvustatakse ÕKR erialasid koolides, osaletakse noorte infomessidel ja karjääripäevadel, korraldatakse lahtiste uste päeva üritusi.
- Õppetöök on kasutusel kaasaegne õppekompleks ja heal tasemel materiaaltehniline baas, mis võimaldab pakkuda nii taseme- kui täiendusõpet.
- Õppijate arvamust õppetöö kohta arvestatakse õppe läbiviimisel, mis näitab õppijate kaasamist õppeprotsessi ja arendab omakorda õppijates õppimise eest vastutuse võtmist.
- Igapäevases õppetöös kasutatakse *Moodle* keskkonda, mis arendab nii õppijate kui õpetajate digioskusi, ühtlasi annab võimalusi õppe mitmekesistamiseks.
- Kooli tugipersonal on pühendunud ning koostöös õpetajatega on saavutatud ÕKRi õppijate eesmärgipärane toetamine.

Parendusvaldkonnad

- ÕKR-i õppelao tehnoloogia, skannerid, koodipõhine laoaadresside süsteem, automaatkapp ei ole integreeritud laoprogrammiga *Directo*. Komisjon peab vajalikuks õppelao tehnoloogia eesmärgipäraseks kasutamiseks integreerida laoprogrammiga *Directo*.
- Praktiline õpe ei paista õppekavade moodulites välja. Hindamiskomisjon soovib peale praktilise töö mahu suurendamise sisuliselt korrigeerida moodulite õppe- ja hindamismeetodeid, et õppijal oleks aru saada, millal on praktiline õpe ja millal praktilise töö ülesanded.
- Mooduli kokkuvõtval hindamisel on õppekavades loetletud üksnes hindamise eeldused. Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemise kirjeldustes soovib komisjon lähtuda väljundipõhise hindamise põhimõttest, et kokkuvõtva hindamisega antakse õppijale ja teistele huvipooltele informatsiooni õpiväljundite saavutatuse kohta.
- Mooduli hindamismeetodite nimetusi ei kasutata ühtlaselt ja järjepidevalt, mis tekitab õppijas suurt segadust. Komisjon soovib sisuliselt korrastada hindamismeetodite loetelud, kus hindamismeetoditeks on ühed nimetused, mooduli hinde kujunemise kirjelduses teised ning hindamismeetodite hulka on sattunud ka neid, mille tulemusest mooduli hinne ei sõltu.

- Praktika hindamisel ei lähtuta praktika mooduli õpiväljunditest. Komisjoni hinnangul tuleb vastavalt praktika eesmärgile erialaste pädevuste kirjeldamisel nii praktikajuhendis kui hinnangulehtetes lähtuda praktika mooduli õpiväljunditest.
- Koolipoolsetel juhendajatel puudub kontakt õppijate praktika ajal praktika ettevõtetega. Komisjon leiab, et õppijate praktika ajal on vajalik kooli kontakt praktika seireks kõigi praktika ettevõtetega, et koostöös leida parim võimalus praktikajuhendajate kurssi viimiseks praktika õpiväljunditega ja tagada tasakaal praktika juhendamise ja õppija iseseisva praktika vahel.
- Ettevõtte praktikajuhendajate nõustamine ei ole süsteemne. Komisjon soovib koolitada ettevõttepoolseid praktikajuhendajaid, kutsudes neid vähemalt kord õppeaasta jooksul neile sobival ajal kooli, tutvustada neile ÕKR-i õpikeskkonda ja suhelda nendega vahetult.
- Väljalangevuse vähendamiseks rakendatud meetmed ei ole oma eesmärki täitnud. Komisjon soovib senised meetmed kriitiliselt läbi vaadata ja uurida häid praktikaid neis kutseõppeasutustes, kus väljalangevuse näitajad on madalamad.

Arenguvõimalused

- Kool on hinnataval perioodil korraldanud üksnes laoprotsesside praktikat. Hindamiskomisjon soovib leida võimalusi ettevõtetega koostööks transpordi valdkonna praktika korraldamiseks.
- Komisjon soovib korrigeerida ÕKR-i praktikakorralduse aruannet nii, et praktika osapooled saavad selgelt aru, mis on praktika eesmärk ja väljund, kuidas antakse praktika tagasiside, mille alusel plaanitakse parendustegevused.
- Õppijate ja vilistlaste soove arvestades on soovitatav lisaks kolmandal kursusel toimuvale pikale praktikale leida võimalused praktikate korraldamiseks ka esimesel ja teisel kursusel.
- Kool on teadustanud praktikaetevõtete tagasisidestatunud probleemid, komisjon soovib neid kriitiliselt analüüsida ja vastavad tegevused planeerida.

3.3 Õpetajad¹

Analüüs

Õppekavadel on vajaliku kvalifikatsiooniga õpetajad, sh praktikud ja praktikajuhendajad; õpetajatöö maht ja ametikohad on planeeritud

ÕKR-i õpetajate arv vastab hetkel õppekavade rakendamise vajadusele ning seda kinnitati hindamisvestlusel. ÕKR-ga seotud kutseõpetajaid on 4, kellel on kutseõpetaja kõrgharidus (6. tase). Lisaks põhikoosseisulistele õpetajatele kaasatakse lepingulisi töötajaid, neid on 5 ja neil on samuti pedagoogiline ja erialane haridus. Vestluses vilistlastega selgus, et hindavad ja peavad vajalikuks tööandjatest praktikute panust õppetöösse, nt Telia Eesti AS-i ja LHV töötajad on käinud õpetamas klienditeeninduse teemat.

ÕKR-i õpetajaid iseloomustab pikaajaline töökogemus, noorim täiskoormusega kutseõpetaja on 33 ja vanim 65 aastane, alla 50 vanuseid on 4 ja üle 50 kuus õpetajat. Enesehindamise aruandes on ÕKR parendusvaldkonnana välja toonud ÕKR-i õpetajate vanuselise koosseisu noorendamise vajadus.

---

¹ Õpetajad on antud dokumendi kontekstis kõik õppekasvatusala töötajad (sh praktilise töö juhendajad, praktikajuhendajad koolis jt)

Komisjon toetab ÕKR-i parendusplaane ja soovib õpetajate värbamisel lähtuda valdkonna tehnoloogia ja tarkvaralahenduste arengutest.

Nii eneseanalüüsi aruandes kui hindamisvestlused kinnitasid, et õpetajatöö mahud ja ametikohad on planeeritud. ÕKR-is on hetkel rohkem koosseisuväliseid õpetajaid. Parendustegevusena näeb ÕKR hoida tasakaalu põhikoosseisulise ja koosseisuvälise personali vahel. Ülevaate õpetajate koormuste jagunemisest annab alljärgnev tabel.

Tabel 8. Ülevaade ÕKR kutseõpetajatest

Nimi	Vanus	Ameti- koha koormus	Vastab kvalifikat- sioonile	Õppekava	Kutsetase	Stažeerimine
Kutseõpetaja 1	52	1,0	Jah	Logistiku abi, tase 4	Kutseõpetaja, tase 6	Pikaajaline töökogemus, stažeerimine
Valdkonnajuht	64	1,0	Jah	Kõik õppekavad	Kutseõpetaja, tase 6	Pikaajaline töökogemus, stažeerimine
Kutseõpetaja 2	63	1,0	Jah	Logistiku abi, tase 4.	Kutseõpetaja, tase 6.	Jah
Kutseõpetaja 3	65	1,0	Jah	Logistiku abi, tase 4.	Kutseõpetaja, tase 6	Pikaajaline töökogemus, stažeerimine
Kutseõpetaja 4	33	1,0	Jah	Kõik õppekavad	Kutseõpetaja, tase 6	Töökogemus, stažeerimine
Kutseõpetaja 5*	41	0,9	Jah	Kõik õppekavad	Kutseõpetaja, tase 5	Jah
Kutseõpetaja 6*	42	0,8	Jah	Kõik õppekavad	Kutseõpetaja, tase 4	Pikaajaline töökogemus
Kutseõpetaja 7*	51	0,9	Jah	Kõik õppekavad	Kutseõpetaja, tase 6	Pikaajaline töökogemus
Kutseõpetaja 8*	50	0,3	Jah	Kõik õppekavad	Kutseõpetaja, tase 6	Pikaajaline töökogemus
Kutseõpetaja 9*	65	0,4	Jah	Kõik õppekavad	Kutseõpetaja, tase 6	Jah

*Iepingulised töötajad

Allikas: kooli eneseanalüüs

Vestluse põhjal valdkonna juhatajaga selgus, et praeguseks välja kujunenud ÕKR-i juhataja töökoormus ja vastutusala on liiga suured, mistõttu kannatab töö kvaliteet, nt praktikakorraldus, igal aastal viibib korraga praktiliselt kolmandik kõigist ÕKR-i õppijatest, siis on ühel inimesel keeruline tulemuslikult kõigega tegeleda. Arvestades ÕKR-i plaani kooli- ja ettevõttepoolsete praktikajuhendajate koostööd tõhustada, on tulevikus praegust praktikakorraldust revideerimata siiski kaheldav. Hetkel on olukord hea neis ettevõtetes, kes ise aktiivselt kooliga suhtlevad. Komisjon soovib valdkonna juhataja töökoormuse vähendamiseks kaaluda koolipoolse praktikajuhendamise jaotamist mitme juhendaja vahel või eraldi praktikakorraldaja ametikoha loomist.

Kutseõpetajate kvalifikatsioon vastab 100% nõuetele, ületades arengukava eesmärki (85%). Kooli arengukava näeb ette õpetajate stažeerimist ettevõtetes, et hoida oma erialased teadmised ja oskused tasemel. Kõik ÕKR-i õpetajad on kasutanud stažeerimisvõimalusi, et kursis olla erialaste

arengutega. Analüüsi andmete põhjal on hindamisperioodil stažeerimas käinud 2 õpetajat. Eneseanalüüsi aruandest ja vestlustest ei selgunud, kas kool toetab erialaste kutseksamite sooritamist, kas on kutsetunnistusega õpetajatele konkreetseid toetusmeetmeid, nt töötasu sõltumine kvalifikatsiooni tõstmisel. Üldõpingute õpetajate kvalifikatsioon analüüsist ja vestlustest ei selgunud.

Alustavate õpetajate sisseelamist toetab valdkonna juhataja ning õppegruppide murede lahendamisel rühmajuhendajad. Koolis tegeleb õppegruppidega u 30 rühmajuhendajat.

Õpetajate kutse-, eri- ja ametialane areng lähtub õppekavadest, õppijate vajadustest ja osapoolte tagasisidest ning eneseanalüüsist

Õpetajate kutse-, eri- ja ametialast arengut toetab osalemine rahvusvahelistel erialamessidel, koolitustel ja stažeerimine. Koolituste planeerimise aluseks on ÕKR-ide koolitusplaanidest kokku pandud koolitusplaan. Koolituspaani sisend tuleb õpetajate arenguestlustest, mis peetakse õpetajate eneseanalüüsi alusel.

Koolitusplaanist selgus, et planeeritud on õppemetoodilised ja erialased koolitused. Koolituskavad koostatakse õppekavarühmiti ja kinnitatakse üks kord õppeaasta alguses, sel hetkel ei teata veel kõiki õpetajate vajadustest lähtuvaid erialaste koolituste koolitajaid, sest need on planeeritud pakkumiste alusel, nt laoprogrammi *Directo* koolitus ja logistika kulude juhtimise koolitus. Samuti ei ole koolituste toimumise aeg enamasti koolituskava kinnitamisel kuupäevaliselt paigas.

Õpetajad tõid vestlusel välja pedagoogikaalased koolisisesed koolitused ning sellealane info on õpetajatele aegsasti edastatud. Nendest koolitustest nimetati õppimisstrateegiate ja õppimismotivatsiooni koolitust ja võtted ja soovitusel noorukieas lugemiskorral.

Logistika võrgustikuseminaridel saavad kokku kõik valdkonna õpetajad, kus vahetatakse infot, lepatakse kokku õppekavadesse puutuvates arendusküsimustes.

Lisaks koolitusplaanis koolitustele toimuvad erialaliidu PROLOG ja ettevõtjate, nt Smarten Logistic erialased koolitused ja seminarid, kus jagatakse ettevõtete poolset teavet logistika valdkonna arengutest tehnoloogia vallas ja selgitakse ettevõtjate ootusi koolis toimuvale õppele.

Komisjoni hinnangul on ÕKR-i õpetajate täienduskoolitused kavandatud ja süsteemsed. Kõik ÕKR õpetajad teevad omavahelist tihedat koostööd, arutades erinevaid võimalusi parendamist vajavatele probleemidele.

Järeldused

Tugevused

- ÕKR-i õpetajad on kvalifitseeritud ja oma tööle pühendunud ning osalevad erialastel täienduskoolitustel, mis tagab õppetöö läbiviimise pädevate õpetajatega.
- Õpetajad teevad koosööd õppekavade arendamisel, sh valdkonna tööandjatega.

Parendusvaldkonnad

- Praktikakorraldus ja praktikajuhendajate koolitamine ei täida eesmärki. Kooli ÕKR praktikakorralduse eest vastutab valdkonna juhataja. Komisjon soovib analüüsida hetkel kehtivat praktikakorralduse süsteemi ja leida lahendus koolipoolse praktikajuhendamise mõjusaks korralduseks, et vähendada valdkonna juhataja koormust.

Arenguvõimalused

- Kuna ÕKRI toetusmeetmed õpetajate kutse-, eri- ja ametialaseks arenguks ei ole selged, soovitab komisjon luua õpetajate erialaseks ja tööalaseks toetamiseks läbipaistev motivatsioonisüsteem.
- Koolitustelt, stažeerimistelt saadud kogemuste jagamine ei ole selge. Komisjon soovitab rakendada koolituste ja stažeerimise käigus omandatu mõjususe ja tõhususe hindamist, et analüüsida omandatu rakendamist õppetöös, ning kogemusi süsteemselt jagada

4. Hindamiskomisjoni peamised järeldused transporditeenuste õppekavarühmade osas

Peamised järeldused

Tugevused

- Erialade populariseerimiseks ja õppijate leidmiseks tehakse koostööd erinevate osapooltega ja kasutatakse mitmekesiseid turundusvõimalusi, tänu millele on ÕKR erialade vastu huvi olemas, nt korraldatakse üldhariduskoolide õpilastele töötube, tutvustatakse ÕKR erialasid koolides, osaletakse noorte infomessidel ja karjääripäevadel, korraldatakse lahtiste uste päeva üritusi.
- Õppetöök on kasutusel kaasaegne õppekompleks ja heal tasemel materiaaltehniline baas, mis võimaldab pakkuda nii taseme- kui täiendusõpet.
- Igapäevases õppetöös kasutatakse *Moodle* keskkonda, mis arendab nii õppijate kui õpetajate digioskusi, ühtlasi annab võimalusi õppe mitmekesistamiseks.
- Õppijate arvamust õppetöö kohta arvestatakse õppe läbiviimisel, mis näitab õppijate kaasamist õppeprotsessi ja arendab omakorda õppijates õppimise eest vastutuse võtmist.
- Kooli tugipersonal on pühendunud ning koostöös õpetajatega on saavutatud õppekavarühma õppijate eesmärgipärane toetamine.
- Õppekavarühma õpetajad on kvalifitseeritud ja oma tööle pühendunud ning osalevad erialastel täienduskoolitustel.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- ÕKR-i õppekavaarendustöö ei taga töömaailma vajadustele vastavate spetsialistide koolitust. ÕKR-i 10-st õppekavast olid kooli külastusajal aktiivsed 5 ja 2020/21. õa alguses rakendati 3 õppekava, millest komisjon järeldab, et kool ei kasuta sihtrühmale sobivaid õppevormi võimalusi. Komisjon soovib õppekavaarenduses kaaluda erinevate õppevormide kasutamist, nt mittestatsionaarne- ja töökohapõhine õpe ja planeerida oluliselt suuremat täiendusõppe osakaalu, nt veokorraldajatele, eriala IKT spetsialistidele või tollideklarantidele, nagu soovib OSKA raport.
- Transporditeenuste õppekavarühma õppekavade rakenduskavades ei ole hindamine täielikult väljundipõhine:
  - 1) eristava hindamise hindekriteeriumid pole konkreetseid, õpiväljunditest lähtuvalt selged ega mõõdetavad. Komisjon soovib rakenduskavades pöörata tähelepanu sellele, et hindamine neis oleks väljundipõhine. Eristava hindamise hindekriteeriumid tuleks sõnastada selgelt, et õppijale oleks arusaadav, mis on lävendit ületav tase, mille eest on võimalik saada "4" ja/või "5" ja mida õppija peab selleks tõendama;
  - 2) mooduli kokkuvõtva hinde kujunemise kirjeldustes soovib komisjon lähtuda väljundipõhise hindamise põhimõttest, et kokkuvõtva hindamisega antakse õppijale ja teistele huvipooltele informatsiooni õpiväljundite saavutatuse kohta;
  - 3) mooduli hindamismeetodite nimetusi ei kasutata ühtlaselt ja järjepidevalt. Komisjon soovib sisuliselt korrastada hindamismeetodite loetelud, kus

hindamismeetoditeks on ühed nimetused, mooduli hinde kujunemise kirjelduses teised ning hindamismeetodite seas on ka neid, mille tulemusest mooduli hinne ei sõltu;

- 4) praktika hindamisel ei lähtuta praktika mooduli õpiväljunditest. Komisjon hinnangul tuleks vastavalt praktika eesmärgile erialaste pädevuste kirjeldamisel nii praktikajuhendis kui hinnangulehtetes lähtuda praktika mooduli õpiväljunditest.
- ÕKR-is ei õpetata veokorralduse kompetentse samaväärselt laoprotsesside kompetentsidega, veokorraldaja õppekavad suleti 2018. ja 2020. a. Komisjon soovib arendada õppekavade tasemel ka veokorralduse kompetentsi, mis tagab valdkonnas kaasaja nõuetele ja tööturu vajadustele vastava spetsialisti koolitamise. Õppetöö käivitamiseks soovib komisjon transpordi planeerimise ja juhtimise tarkvaralahenduse hankimist.
  - Praktiline õpe ei paista logistiku abi, logistiku ja veokorraldaja-logistiku moodulite rakenduskava moodulites välja. Komisjon peab oluliseks sisuliselt korrigeerida moodulite õppe- ja hindamismeetodeid, et õppijal oleks aru saada, millal on praktiline õpe ja millal praktilise töö ülesanded.
  - Õppekavarühma õppelao tehnoloogia (skannerid, koodipõhine laoaadresside süsteem, automaatkapp) ei ole integreeritud olemasoleva laoprogrammiga *Directo*. Komisjon peab oluliseks laoprogrammi eesmärgipäraseks kasutamiseks integreerida laoprogramm õppelao tehnoloogiaga.
  - Koolipoolsetel juhendajatel puudub kontakt õppijate praktika ajal praktika ettevõtetelega. Komisjon leiab, et õppijate praktika ajal on vajalik kooli kontakt praktika seireks kõigi praktika ettevõtetelega, et koostöös leida parim võimalus praktikajuhendajate kurssi viimiseks praktika õpiväljunditega ja tagada tasakaal praktika juhendamise ja õppija iseseisva praktika vahel.
  - Ettevõtte praktikajuhendajate nõustamine ei ole süsteemne. Komisjon soovib koolitada ettevõttepoolseid praktikajuhendajaid, kutsudes neid vähemalt kord õppeaasta jooksul neile sobival ajal kooli, tutvustada neile ÕKR-i õpikeskkonda ja suhelda nendega vahetult.
  - Väljalangemise meetmed, sh sisseastumis lävendi alandamise soovib komisjon kriitiliselt ümber vaadata ning uurida häid praktikaid neis kutseõppeasutustes, kus väljalangevuse näitajad on madalamad.

Arenguvõimalused

- Kool on hinnataval perioodil korraldanud üksnes laoprotsesside praktikat. Hindamiskomisjon soovib leida võimalusi ettevõtetelega koostööks transpordi valdkonna praktika korraldamiseks.
- Komisjon soovib korrigeerida ÕKR-i praktikakorralduse aruannet nii, et praktika osapooled saavad selgelt aru, mis on praktika eesmärk ja väljund, kuidas antakse praktika tagasiside, mille alusel plaanitakse parendustegevused.
- Kool on teadustanud praktikaettevõtete tagasisidestatud probleemid, komisjon soovib neid kriitiliselt analüüsida ja vastavad tegevused planeerida.